

onafhankelijk studentenblad

jaargang 50 nummer 9
25 maart 2024
tweewekelijks blad
erkeningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

PB-PP|B-02817
BELGIE(N)-BELGIQUE

veto

KU Leuven Authenticator gaat niet meer weg

'Het is een dood dossier'

NIEUWS

Gratis menstruatie-producten op de campus 7

ANALYSE

Hoe genderneutraal is de universiteit? 8-9

INTERVIEW

Hel(l)mut Lotti 20-21

In deze editie

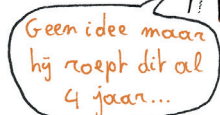
NAVRAAG 24-27

**Ruslandexpert
Jan Balliauw**

ANALYSE 14-15

**Verbreed het
Verenigd Koninkrijk
zijn academi-
sche Horizon?**

NIEUWS 12-13 →

Nieuwe master Geneeskunde in de stellingen

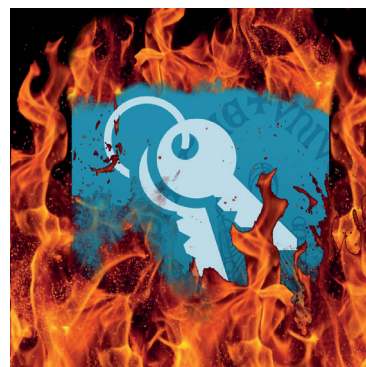
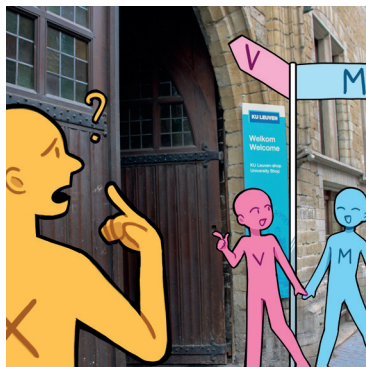
NIEUWS 12

UGent laat gebruik generatieve AI toe in masterproeven

ANALYSE 8-9

Nog geen 'X' op Toledo, maar genderbeleid gaat 'in de goede richting'

ANALYSE 7

Gratis menstruatieproducten op jouw campus?

ACTUA KORT 4-5

BEELDPAGINA 10, 16-17

CULTIP 19-20

VETO'S KOFFIEHUISJE 28-29

KU LEUGEN 30-31

INTERVIEW 20-21

Hel(l)mut Lotti

ESSAY 18-19

De tragedie van muzikaal activisme

ANALYSE 6

KU Leuven Authenticator is hier om te blijven

EDITORIAAL

(G)een doekje voor het bloeden

De vraag naar gratis menstruatieproducten op de campussen van de KU Leuven neemt voorzichtig toe. In 2021 nam Stura er naar aanleiding van een project aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte al een principieel standpunt over in. Ook de universiteit lijkt stilaan in actie te schieten, al blijft haar beleid vooralsnog erg karig.

Een concreet centraal beleid is er namelijk nog niet: de verdeling van menstruatieproducten komt veelal bij de campussen zelf te liggen. Dat lijkt enerzijds logisch, aangezien de logistiek in de eerste plaats vanuit de faculteiten vertrekt. Toch creëert een dergelijke maatregel sociale versnippering, en kan er op die manier niet echt sprake zijn van werkelijke sociale vooruitgang aan de universiteit.

Een van de argumenten die de universiteit aanhaalt, is het hoge kostenplaatje dat extra voorzieningen met zich mee zouden brengen. Met een jaarlijks gemiddelde per menstruerende student dat ruim binnen de budgetten ligt, blijkt het op de campus in Brussel redelijk mee

te vallen. Het onderhoud ervan kan bovendien perfect samenvallen met het onderhoud van de toiletten. Zeep en wc-papier moeten immers ook aangekocht en vervangen worden.

Ongeveer de helft van de studenten en het personeel aan de KU Leuven bloedt iedere maand

Het gratis beschikbaar stellen van menstruatieproducten gaat trouwens niet louter over armoedebestrijding. Met voorzieningen in alle toiletten toont de universiteit dat alle genderidentiteiten in ieder wc-hokje welkom zijn, een goede eerste stap richting genderneutrale faciliteiten. Belangrijk daarbij is dat er niet alleen menstruatieproducten, maar ook voldoende vuilbakjes moeten worden voorzien.

Daarnaast verbreekt de universiteit het stigma dat rond menstruatie hangt. Ongeveer de

helft van de studenten en het personeel aan de KU Leuven bloedt iedere maand. Waarom zou dat stiekem moeten gebeuren?

Dat het ten slotte niet de verantwoordelijkheid van de KU Leuven zou zijn om gratis sanitaire producten aan te bieden, houdt bitter weinig steek. Anno 2024 zijn universiteiten en hogescholen zoveel meer dan slechts hogeronderwijsinstellingen en verstrekken ze faciliteiten voor zowel fysieke als geestelijke gezondheid. Dat kwesties omtrent menstruatie daaronder vallen, staat buiten kijf.

Kortom, er rest de universiteit weinig redenen om de maatregel niet door te voeren. Andere universiteiten deden het de KU Leuven al voor, en met succes. Waarop wacht onze alma mater nog?

Lara Turgut is redacteur Internationaal, Femke Beutels is verantwoordelijke Eindredactie. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

KORTJES 11

OPINIE 23

Splinter: Meer noten eten voor het klimaat?

VETO ZKT STRIPTEKENAARS WIE TREEDT IN DE VOETSPOREN VAN VORKMAN?
mail veto@veto.be

NIEUWS
VERKIEZINGEN IN JUNI

Geen zin om te gaan stemmen tijdens de examens?
Ontdek hoe de universiteit je aan een volmacht kan helpen

NIEUWS
INTERNATIONAAL

Zimbabwe bant studiebeurzen voor LGBTQIA+-gemeenschap

RECENSIE DUNE PART 2

Spoiler: Dune blijkt toch niet verfilmbaar, zo toont Part Two

COLUMN

De onderbroek van Weyts is dat ene remspoor te veel

Ik had liever niet de kleur van de onderbroek van minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) gekend. Als het echt moest, had ik op geel gewed. Toch stapte hij recent een Leuvense klas binnen met een blauw exemplaar.

Dat deed de minister in het teken van een 'pyjamadag' ter promotie van Bednet. Volgens Weyts heeft de commotie die erop volgde de Bednetcampagne wel degelijk in de spotlights gebracht.

In werkelijkheid trok hij juist alle aandacht weg van het platform: in de media ging het voornamelijk over de minister zelf. Alsof we die niet al genoeg zien.

Over de mislukte soepcampagne en de kleur van zijn onderbroek is uiteraard goed nagedacht. Hoe gekker het idee, hoe meer views op Facebook. Maar die stunts rijmen niet met zijn rol als minister van Onderwijs, ze maken hem ongeloofwaardig.

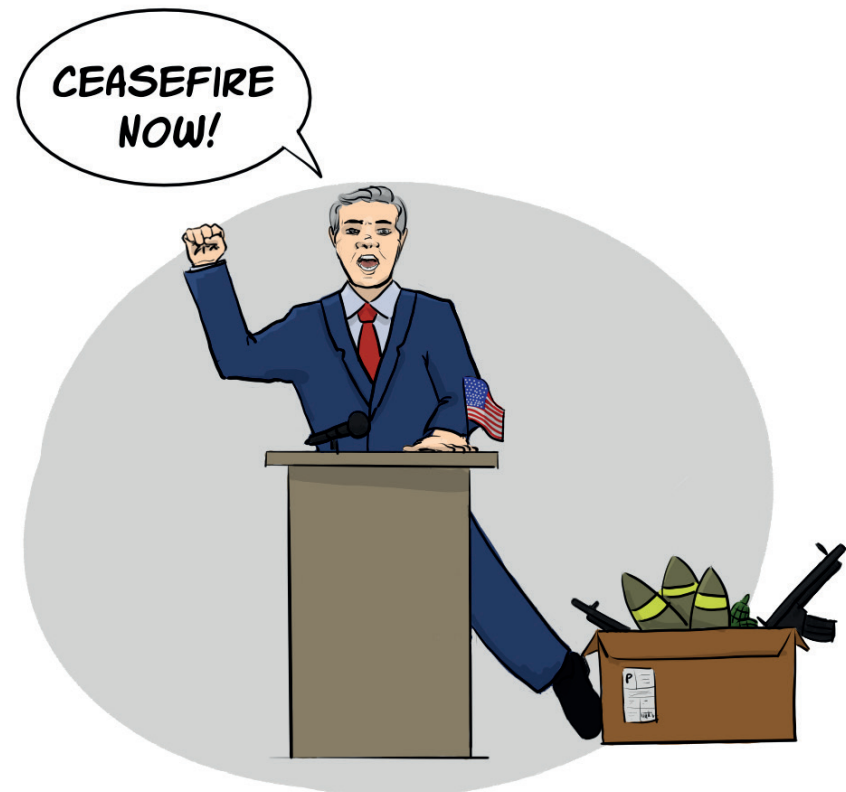
Het onderwijs snakt niet naar een clown die wanhopig zoekt naar aandacht op televisie. Door problemen rond grensoverschrijdend gedrag, werving van leraren en de kwaliteit van onze opleidingen, heeft het nood aan een bekwame, bereikbare en bovenal ambitieuze bestuurder.

Twee maanden verwijderd van de verkiezingen had Weyts kunnen overtuigen met uitstekend beleid. Maar helaas. Of het nu om een onafgewerkt idee rond een master basisonderwijs gaat, of zijn blauwe broekje: voor de minister komt media-aandacht op de eerste plaats.

Weyts zet zo niet enkel zichzelf, maar alle leerkrachten in Vlaanderen in hun ondergoed. Hoe is het mogelijk dat die minister van Onderwijs zich zoveel kan blijven permitteren? Ik heb geen idee. Ik ken nu enkel de kleur van zijn onderbroek. ☹

PIETRJAN DOUCHY
Student Geschiedenis en Vetoraan

CARTOON VAN DE WEEK
MIRA CARIS

Zelf ook meestemmen?
Volg ons op Instagram!

@VETO_BE

ACTUA VAN DE WEEK

Multimiljardair betaalt studieschulden in VS

INTERNATIONAAL In The Bronx in New York heeft een multimiljardair voor maar liefst één miljard dollar studieschulden van geneeskundestudenten afbetaald. Dat deed ze om studenten uit armere milieus te motiveren om te studeren. De afbetaling is slechts een druppel op een hete plaat, maar brengt het thema opnieuw in de aandacht.

Zulke filantropen blijken nodig. Er kampen meer dan 40 miljoen Amerikanen met torenhoge studieschulden. Desondanks blokkeerde het Amerikaanse Hooggerechtshof vorig jaar nog het plan van president Joe Biden om 430 miljard dollar aan schulden kwijt te schelden.

Nepuniversiteiten ontmaskerd in Italië

INTERNATIONAAL Een honderdtal studenten van de Italiaanse tak van de Gorazde-universiteit in Bosnië en Herzegovina kwamen zopas te weten dat hun diploma geneeskunde niets waard is. Ook 150 andere studenten moeten hun opleiding stopzetten. De slachtoffers schreven zich in bij een online nepuniversiteit die de studenten tot wel 20.000 euro per jaar aan inschrijvingskosten aanrekende.

Daarop volgde een grootschalig onderzoek van de Italiaanse overheid waaruit bleek dat zes andere universiteiten ook zonder vergunning werkten. Mogelijk zijn dus nog honderden andere diploma's ongeldig.

Jacht op koten begint steeds vroeger

STUDENT Op zaterdag 16 maart trok de open-deurdag van studentenresidenties van de KU Leuven en de private markt massa's (toekomstige) studenten aan. Het tekort aan betaalbare koten in Leuven blijft nijpend. Wie kans wil maken moet vaak al onmiddellijk bij de bezichtiging tekenen.

Bij residenties krijgt men iets meer bedenktijd. De KU Leuven is zich bewust van het groeiende tekort aan koten en investeerde daarom zopas nog in 700 nieuwe betaalbare studentenkotens.

gelsing hoger onderwijs

ONDERWIJS De Vlaamse regering bespreekt een belangrijk amendement van de wet tegen de verengelsing van het hoger onderwijs. Origineel hield die in dat voor elke Engelstalige bachelor of master een Nederlandstalig equivalent moet bestaan. De universiteiten waren daarover niet te spreken, en onder andere die druk heeft medegeleid tot een grondige aanpassing van de wet.

Voortaan moet een Nederlandstalige bachelor- of masterequivalent slechts uit respectievelijk voor 50% en 18,33% uit Nederlandstalige vakken bestaan. Die aanpassing is opvallend, omdat verantwoordelijk minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) zich profileert als een sterke voorvechter van het Nederlandstalig onderwijs.

Experimenteel coronavaccin via neusspray

ONDERZOEK Vaccineren we ons binnenkort tegen het coronavirus met een simpele neusspray? De Universiteit Antwerpen en de ULB testen binnenkort alvast een nieuw neussprayvaccin dat nu al baanbrekend genoemd wordt.

Zo wordt het vaccineren niet alleen makkelijker, het vaccin zelf zorgt vooral dat het virus minder snel kan doorgegeven worden. Volgens de onderzoekers is dat cruciaal in de strijd tegen het ontstaan van gevaarlijke en nieuwe varianten. Want nu zorgen de bestaande vaccins vooral dat een besmetting minder ernstig is. ☹

JORRE WYFFELS

Stilaan raken we gewend aan KU Leuven Authenticator: 'Dit gaat niet meer veranderen'

De plotse invoering van tweestapsverificatie vorig academiejaar zorgde voor beroering. Vandaag lijken studenten de overgang te hebben aanvaard. Toch blijken er praktischere alternatieven te bestaan, al wordt daar momenteel niet naar gekeken.

De aankondiging van de verplichte tweestapsverificatie vorig academiejaar kwam voor veel studenten erg onverwacht. In het zog van de steeds grotere dreiging van cyberaanvallen kon de universiteit niet anders, maar het invoeren van de app overviel studenten vrij plots. De frustratie ging aanvankelijk dan ook zeer breed.

Meer dan een jaar later zijn studenten meer gewend geraakt aan de app, maar hij functioneert nog niet zonder problemen. Daarbovenop blijken er alternatieven beschikbaar, al ziet het er naar uit dat de universiteit niet van plan is om die te overwegen.

Noodzakelijk kwaad?

Kan je wel voldoende afstand nemen van je smartphone, als je die iedere keer nodig hebt om in te loggen op Toledo? Het is een van de grootste frustraties met de app: 'Tijdens het studeren probeer ik net afstand te nemen van mijn smartphone, nu moet ik die vaker bij de hand hebben, te meer omdat je je al na een paar uur opnieuw moet inloggen op Toledo', vindt student *Thieu.

De sessietijd duidt aan hoe lang de website onthoudt dat je al bent ingelogd. Bij Toledo is die slechts een paar uur lang: als je de website meerdere keren op een dag nodig hebt, moet je telkens weer je gsm erbij halen om jezelf opnieuw in te loggen. Dat is bij veel studenten een frustratie.

Toch zien studenten ook de nood in van de authenticator-app. 'Universiteiten zijn grote instellingen, ze hebben die beveiliging nu eenmaal nodig', vertelt student Ghorzang Rahimi. Student Romy Luypaert valt hem bij: 'Het is geen al te grote prijs om te betalen voor de betere veiligheid die je ervoor terugkrijgt.'

Offline alternatieven

De KU Leuven Authenticator wordt gemaakt

door softwarebedrijf NextAuth, dat gespecialiseerd is in encryptie en systeembeveiliging. Hoewel de makers van het bedrijf alumni zijn van de KU Leuven, is het nog steeds een commercieel bedrijf: het kost de universiteit geld.

Dat werpt de vraag op of er geen goedkopere,

wen doorlopen om terug aan je login te geraken', bedenkt Ghorzang.

Een 'dood dossier'

Of de universiteit van plan is om alternatieven te overwegen is twijfelachtig. 'Het dossier is vorig jaar afgerond en bij wijze van spreken "dood"', vertelt Rune Vercauteren, ICTS-mandataris bij de Studentenraad. Hij verwacht niet dat er nog ingrijpende wijzigingen aan het systeem zullen komen.

Dat maakt ook dat de Studentenraad momenteel weinig standpunten heeft rond de app. Bovendien ontvangen ze vandaag weinig klachten, al was dat vorig academiejaar anders. 'De communicatie vanuit ICTS had zeker beter gekund en dat hebben we hen ook duidelijk gemaakt', vertelt Vercauteren.

Andere studentenvertegenwoordigers op het facultaire niveau spraken zich eerder ook al kritisch uit over de app. Ook Vercauteren vindt dat de invoering van de app niet duidelijk genoeg gekaderd was: 'Het werd gewoon onvoldoende helder gecommuniceerd waar de nood precies vandaan kwam.'

Met die feedback zijn de bevoegde instanties gelukkig wel aan de slag gegaan, gaat hij verder: 'Men erkent vandaag heel goed de nood van duidelijke communicatie, ik zie in de toekomst dus geen problemen meer opduiken.' ☺

**Thieu is een gefingeerde naam. De student wilde niet met naam geciteerd worden.*

KASPER NOLLET EN JORRE WYFFELS
BEELD: CATALINA LOETE

Voorziening gratis menstruatieproducten zet zich geleidelijk verder op Leuvense campussen

Op de Brusselse en Antwerpse campussen van de KU Leuven worden menstruatieproducten al gratis aangeboden. Ook in Leuven lijkt het een opkomende trend. Zo worden de producten soms al aangeboden door lokale Stuvo's, maar ook enkele faculteiten wagen zich aan het initiatief.

Uit een onderzoek van Caritas Vlaanderen blijkt dat 5 procent van de jonge vrouwen soms niet naar school gaat, omdat ze geen menstruatieproducten kunnen betalen. Twee jaar geleden pleitte Stura nog voor gratis menstruatieproducten in elke sanitaire ruimte van de KU Leuven. Toch lijkt dat doel verre van verwezenlijkt.

'We willen die stress bij studenten verminderen', vertelt Marte Polspoel, de Sturamandataris die het dossier opvolgt. 'Daarnaast is de voorziening van gratis menstruatieproducten ook handig voor studenten die ze thuis of op kot vergeten zijn.' Waar staan we momenteel?

Algemeen beleid

Op enkele campussen worden gratis menstruatieproducten aangeboden, maar van een algemeen beleid voor de KU Leuven in haar geheel is nog geen sprake. 'Zo kunnen faculteiten zelf aan de slag gaan en het project invullen zoals zij wensen', vertelt Nena Testelmans van de Persdienst van de KU Leuven.

'Wij willen gratis menstruatieproducten in alle toiletten: mannelijke, vrouwelijke en genderneutrale', zegt Polspoel van Stura. Dat wordt al gedaan op de KU Leuven campussen in Brussel, en er is ook een testproject gestart op de campus in Antwerpen. 'Het is natuurlijk wel een stap in de goede richting om het in Leuven op enkele locaties eerst uit te testen', vult ze aan.

'Eén van onze zorgen was dat studenten misbruik zouden maken van de gratis producten, maar daar merken we eigenlijk niets van'

Matthias Meirlaen, administratief directeur van de faculteit Letteren

Zo worden er gratis menstruatieproducten aangeboden aan de faculteit Letteren. 'Wij zijn een facultair gebouw waar de doorloop minder groot is dan in gebouwen met onderwijsfaciliteiten zoals het MSI of de Pieter de Somer aula', legt Matthias Meirlaen, administratief directeur van de faculteit Letteren uit. 'Ik denk dus dat er meer studen-

ten bereikt zouden worden als de producten ook worden aangeboden op die plaatsen.'

Wat moet dat kosten

'Het is goedkoper om als universiteit in bulk te bestellen, maar het is logistiek logischer dat de faculteit of het departement dat doet', zegt Pepijn Nollet, oud-voorzitter van Stura. Eén van de grootste hindernissen van het initiatief is de financiering. 'In theorie is er al geld voor sanitaire producten in de studiebeurzen inbegrepen, maar dat komt neer op ongeveer een euro per maand', vult hij aan.

'Als universiteit moet je voor dit project durven kiezen, want het is wel een grote kostenpost', vertelt Lien Van Cant, stafmedewerker diversiteit aan de UAntwerpen. Daar bieden ze in alle toiletten gratis menstruatieproducten aan. 'Tijdens ons proefproject hadden we een vragenlijst die studenten konden invullen', voegt ze nog toe. Die

cijfers verantwoordde de kosten van het initiatief. 91% van studenten aan de UAntwerpen zou de producten alleen gebruiken als ze hun eigen producten toevallig vergeten zijn en 5% van de studenten doet het wegens financiële moeilijkheden. Volgens Polspoel valt de gemiddelde prijs van het product op de KU Leuven campussen in Brussel ruimschoots binnen de vooropgestelde budgetten.

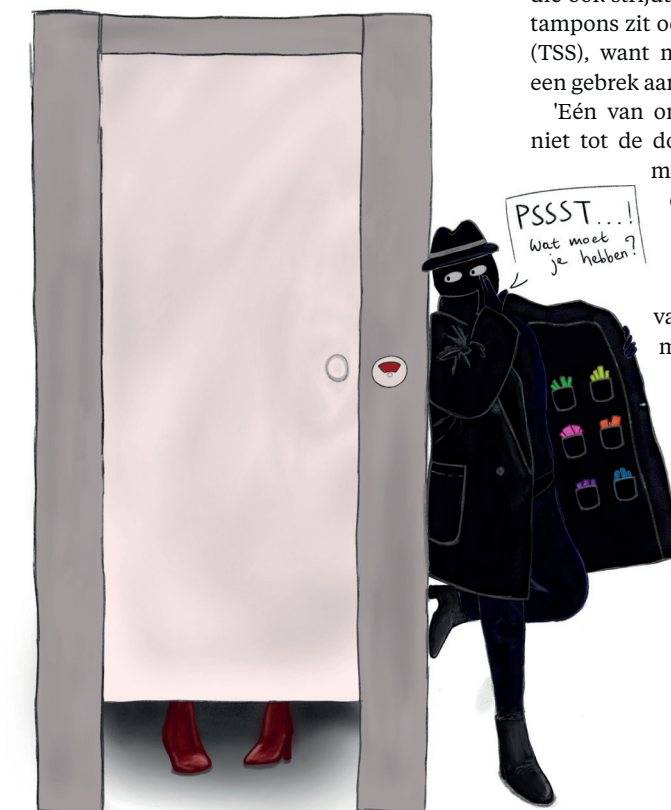
Menstruatiearmoede

'De producten in de toiletten zelf voorzien is het beste', vertelt Polspoel. Volgens haar is de drempel immers te hoog als studenten er zelf om moeten vragen. 'Het taboe rond menstrueren is nog lang niet van de baan', benadrukt Vermant. 'Daarom bieden wij anonieme zakjes aan op discrete plaatsen.'

Stuvo heeft momenteel op vier verschillende plaatsen boxen voorzien van non-descriptieve zakjes met menstruatieproducten. 'Ons project heeft vooral als doel om menstruatiearmoede te bestrijden en drempels tijdens de studie te verlagen', zegt Karen Vermant, medewerker bij Stuvo.

Het eenjarige project van Stuvo is een samenwerking met BruZelle, een Belgische organisatie die ook strijdt tegen menstruatiearmoede. 'Bij de tampons zit ook uitleg over *toxic shock syndrome* (TSS), want menstruatiearmoede gaat ook over een gebrek aan kennis', benadrukt Vermant.

'Eén van onze zorgen was dat studenten die niet tot de doelgroep behoren, gebruik zouden maken van de gratis producten waardoor de voorraden te snel slinken, maar we merken daar eigenlijk niets van', vertelt Meirlaen. Ook bij de UAntwerpen is dit niet het geval: 'Studenten verkiezen hun eigen merk boven dat van de universiteit dus degenen die er geen nood aan hebben, gebruiken de producten niet', weet Van Cant. ☺

MARIE WAGEMANS
BEELD: SOUSANNA ZACHARIAN

Nog geen 'X' op Toledo, maar genderbeleid gaat 'in de goede richting'

Een X zetten op je identiteitskaart is nog niet mogelijk en ook bij een inschrijving aan de KU Leuven kun je alleen kiezen tussen man of vrouw. Studenten die buiten deze binaire categorie vallen hebben het daardoor niet altijd gemakkelijk aan de universiteit. 'De KU Leuven doet al veel, maar ze kan ook nog veel verbeteren.'

Op verschillende faculteiten van de KU Leuven vind je momenteel al genderneutrale toiletten. Je vindt daarnaast voornaamwoorden terug in de handtekeningen van e-mails en er worden vormen rond diversiteit en inclusie aangeboden aan medewerkers van de universiteit. Maar waarom zijn dergelijke initiatieven en genderneutrale faciliteiten nodig?

'Er zijn verschillende negatieve gevolgen voor LGBTQIA+-studenten als er weinig rekening gehouden wordt met hun identiteit', zegt Colette Van Laar, voorzitter van de Diversiteitsraad en professor aan de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen. Mensen voelen zich het meest op hun gemak als ze hun gender veilig kunnen uiten.

'Als je voornaamwoorden centraal vanuit het beleid zou verplichten, dan stoot je misschien op meer tegenstand dan gewenst'

Isolde Buysse, personeelsvertegenwoordiger in de Academische Raad.

'Door hier beleid rond te voeren, kunnen we het draagvlak vergroten en discriminatie verminderen', gaat Van Laar verder. 'Dat is van groot belang voor het welzijn van zowel medewerkers als studenten aan onze universiteit.'

Toledo-aanpassingen

'Momenteel kunnen studenten al hun roepnaam aanpassen op Toledo, dat vind ik een goed initiatief', vertelt Rigel, een non-binaire student. Die roepnaam verschijnt onder andere op de examenlijst en in de mails die studenten krijgen. 'Aan docenten wordt gevraagd om altijd de roepnaam te gebruiken indien die gegeven is', stelt Thomas Elias Cocolios, hoofddocent en lid van de facultaire diversiteitsgroep aan de faculteit Wetenschappen.

Cocolios geeft wel aan dat het administratieve aspect van genderneutrale faciliteiten nog niet optimaal verloopt: 'De eerste vraag die nieuwe studenten bij hun inschrijving aan de KU Leuven krijgen is of ze man of vrouw zijn, een X aanduiden is vooralsnog geen optie.'

Van Laar vertelt dat er momenteel wel een werkgroep bezig is met de herziening van de inschrijvingsmodule. 'Voor internationale studenten en medewerkers is dat systeem al verder gevorderd', vult ze aan.

'Ook wanneer je de welzijnsmonitor invult, is er geen optie buiten man of vrouw', zegt Cocolios. Dat zorgt er volgens hem ook voor dat diversiteitsraden en -groepen geen zicht hebben op transgenderstudenten, waaronder ook sommige

non-binaire studenten vallen, en de eventuele problemen waarmee die kampen.

Voornaamwoorden in mails

'Je ziet nu ook dat een groot deel van de medewerkers aan de universiteit hun voornaamwoorden in hun e-mailhandtekening heeft staan, dat geeft toch zeker een positief signaal', zegt Rigel. Die geeft aan dat het daardoor ook voor hen gemakkelijker is om hun voornaamwoorden als niet-cispersoon erbij te zetten: 'Het verlaagt de drempel zeker.'

'Misschien moet er meer aandacht getrokken worden naar Stura en LOKO. Zij kennen onze vertegenwoordigers beter en kunnen meer gedaan krijgen'

Rigel, non-binaire student

Momenteel is dat niet verplicht voor universiteitsmedewerkers. 'Als je centraal vanuit het beleid de mail zou rondsturen dat het aangeven van voornaamwoorden verwacht wordt, dan stoot je misschien op meer tegenstand dan gewenst', denkt Isolde Buysse, vertegenwoordiger van het administratief en technisch personeel (ATP) in de Academische Raad.

'Dit soort cultuuromslag heeft meer tijd nodig, we willen dit zoveel mogelijk delen en laten verspreiden', vult ze aan.

Genderneutrale toiletten

'De arbeidsregelgeving maakt het bovendien zeer moeilijk om genderneutrale toiletten te voorzien', zegt Dries Ceuppens, mandataris diversiteit bij LOKO. Die wetgeving schrijft immers voor dat KU Leuven in sommige gevallen sowieso gescheiden sanitair moet voorzien. Het betekent niet per se dat genderneutrale toiletten niet toegelaten zijn, maar wel dat dit niet de enige toiletten mogen zijn.

Het is dus zoeken naar een balans tussen het wettelijk kader en de vraag naar genderneutrale toiletten. De toiletten voor stu-

denten en bezoekers hoeven zich wel niet aan die regelgeving te houden.

'De implementatie van de centrale richtlijn rond genderneutrale toiletten is niet verplicht, maar we hopen wel dat faculteiten die zelf zullen oppikken', zegt Raf D'haese, medewerker op de dienst Diversiteitsbeleid. 'Dat gebeurt nu op verschillende snelheden en wij hopen daar als dienst diversiteitsbeleid een soort algemene stroomversnelling in te kunnen brengen.'

Naast het wettelijke kader, komt ook de vraag over veiligheid naar boven: voelen studenten zich veiliger in een genderneutrale omgeving? 'Hoe minder afgesloten ruimtes er zijn, hoe groter het gevoel van veiligheid en sociale controle', zegt D'haese. 'Door die sociale controle zouden inclusieve toiletten volgens ons net veiliger zijn.'

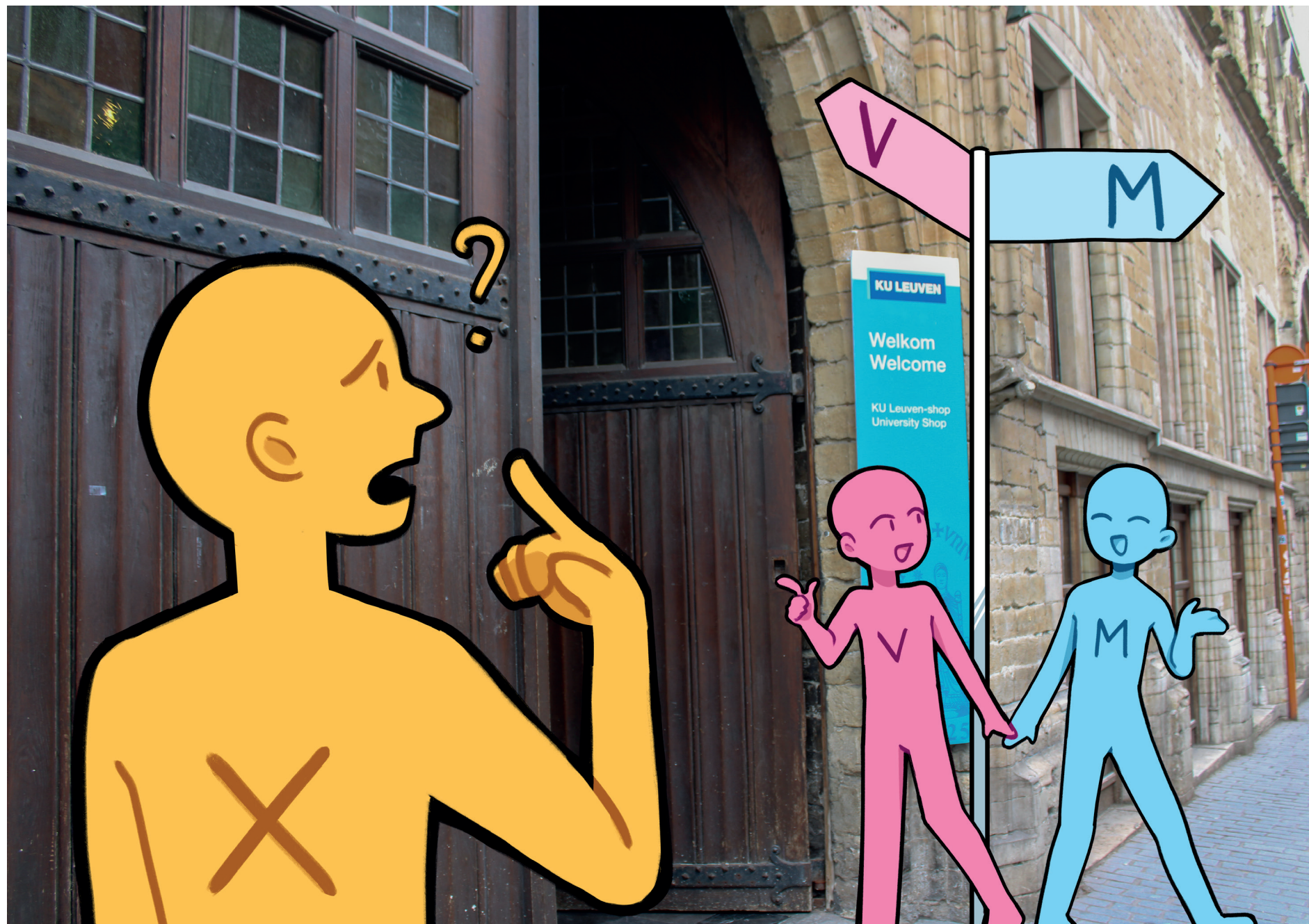
Actieplan

Volgens Rigel is het voor queer studenten moeilijk om hun noden te communiceren naar de KU Leuven. 'Misschien moet er meer aandacht getrokken worden naar Stura en LOKO. Zij kennen onze vertegenwoordigers beter en kunnen meer gedaan krijgen', vertelt die. Rigel heeft het gevoel dat het moeilijk is om gehoord te worden als non-binaire student. D'haese vertelt dat studenten hun feedback kwijt kunnen bij het aanspreekpunt LGBTQIA+ van Stuvo, of een mailtje kunnen sturen naar de dienst Diversiteitsbeleid.

Er staan in ieder geval plannen in de steigers. Op basis van het eindrapport van de gespecialiseerde werkgroep LGBTQIA+ werd een actieplan opgesteld dat nu nog verder geïmplementeerd en gecoördineerd wordt door de centrale dienst Diversiteitsbeleid. Het plan is bovendien goedgekeurd door de Academische Raad, het hoogste overlegorgaan aan de universiteit. Volgens D'haese toont dat de gedragenheid ervan aan.

'Tegen juli 2025 zouden alle 17 acties geïmplementeerd moeten worden', zegt D'haese. Het is nog niet duidelijk wat alle acties concreet inhouden, daarover kon nog niet worden gecommuniceerd. ☺

MARIE WAGEMANS EN LUNA LENAERTS
BEELD: MARGOT BAELEMANS EN EMILIA VAN DROOGENBROECK

© EMILIA VAN DROOGENBROECK

Japanse wetenschappers bestuderen een mechanisme om obesitas tegen te gaan, in Bangladesh schiet een docent zijn student neer tijdens een examen en in Israël schorst de Hebrew University een Palestijnse hoogleraar.

Japanse onderzoekers vinden mechanisme achter gewichtstoename bij veertigplussers

Een onderzoeksteam van de universiteit van Nagoya, geleid door professor Nakamura Kazuhiro, heeft de reden ontdekt van gewichtstoename en de kans op obesitas bij ouderen.

Het team focuste zich op de melanocortine-4-receptoren in het brein van ratten. Via de experimenten ondervond het team dat de primaire cilien – dat zijn de trilharen en dus een onderdeel van de cel dat zich buiten het celmembraan bevindt – met leeftijd korter zouden worden. Die primaire cilien regelen de stofwisseling en voedselinname.

De ratten gevoed met calorierijk voedsel vertoonden een verkorte cilien, terwijl de cilien van de met caloriearme gevoede ratten juist langer werden. Zo toont de studie aan dat naast veroudering ook overmatige voedselinname de cilien verkort.

Daarnaast toont Nakamura aan dat een gelijkaardig mechanisme ook bij mensen bestaat. Zo hoopt hij met dit resultaat om gewichtstoename bij volwassenen van middelbare leeftijd tegen te gaan door een nieuwe behandeling voor obesitas te ontwikkelen.

Universiteit schort docent pas twee dagen na aanval op student

Aan de Shaheed Mon-sur Ali Medical College in Sirajganj, in Noord-Bangladesh, heeft een hoogleraar een 23-jarige student neergeschoten.

Tijdens een examen ontstond er een hevige discussie, waarbij professor Raihan Sharif controle verloor. Volgens *The Daily Star*, een Bengalese krant, zou de gsm van de student de kogel opgevangen hebben en heeft die zo zijn leven gered. Zonder zware verwondingen kon de student naar het ziekenhuis worden gebracht.

Tijdens het incident waren 45 studenten in het lokaal. Na het schot bestormden ze massaal hun docent en sloten ze hem op. De politie werd gecontacteerd door medestudenten en arresteerde de professor.

De professor had al een beruchte reputatie. Zo zou hij eerder gedreigd hebben met wapens bij meningsverschillen. Dat leidde tot zijn ontslag bij zijn voormalige baan in het Noord-Bengalese universitair ziekenhuis. Nu moet hij zowel voor poging tot moord en intimidatie als voor illegaal wapenbezit voor de rechter verschijnen.

De schietpartij veroorzaakte veel opstand in Bangladesh omdat de universiteit de professor pas na twee dagen schorsde. Bovendien kwam de schorsing pas na protesten van de geneeskundestudenten.

Hebrew University schorst prominente Palestijnse academicus

De Hebrew University (HU) van Jeruzalem heeft de Palestijnse academica Nadera Shalhoub-Kevorkian, professor in de rechten, geschorst nadat ze zei 'dat het tijd is om het zionisme af te schaffen.'

In een interview op maandag met het Israëlische *Channel 14* zei Shalhoub-Kevorkian, dat het zionisme 'niet kan voortduren', omdat het 'crimineel' is. Daarnaast ondertekende ze in oktober een open brief waarin Israël beschuldigd werd van een genocide in Gaza en riep ze op tot een einde aan de apartheid en de voortdurende bezetting van Palestina.

De universiteit kondigde aan dat Shalhoub-Kevorkian's aansluiting bij de petitie via de brief een stap te ver ging. Ze raadde haar aan om zelf afstand te nemen van haar positie. Shalhoub-Kevorkian bleef echter haar 'verdeeldheid zaiende verklaringen' maken, wat 'schande bracht aan het prestigieuze instituut', beweerde HU. De schorsing van Shalhoub-Kevorkian werd online breed bekritiseerd.

Eerder werden Palestijnse studenten in Israël die ervan verdacht werden sympathie te koesteren voor de inwoners van Gaza of kritische meningen over het Israëlisch beleid te hebben, geschorst. Dat meldde *Middle East Eye* in oktober vorig jaar. »

BO SCHURMANS
BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

'AI is here to stay': UGent laat gebruik generatieve AI toe in masterproeven

Vanaf volgend academiejaar zal de UGent het gebruik van generatieve AI toelaten in masterproeven en in sommige evaluaties zelfs aanmoedigen. Aan de KU Leuven kan dat al.

In zijn slotrede voor Dies Natalis – het verjaardagsfeest van de UGent – liet rector Rik Van de Walle zich uit over het gebruik van generatieve AI aan de universiteit. Vanaf volgend academiejaar zal het 'verantwoord gebruik' van AI-tools er toegelaten zijn in masterproeven, wat aan de KU Leuven al het geval is.

Voor sommige onderwijsopdrachten wordt het zelfs aangemoedigd om AI te gebruiken, maar 'we mogen nooit nalaten om met een kritische blik onder de motorkap van AI te blijven kijken. We moeten ons blijven realiseren dat ChatGPT inderdaad een tool is', zei Van de Walle, die ook pleitte voor digitale inclusie.

Verantwoord gebruik

Aan de KU Leuven is het 'verantwoord gebruik' van generatieve AI (GenAI) al toegelaten in masterproeven. Zo mogen studenten de tool gebruiken als taalassistent voor het herwerken of verbeteren van zelfgeschreven teksten, zolang het model geen nieuwe inhoud toevoegt. Twee basisprincipes staan centraal voor studenten: de student is steeds volledig verantwoordelijk is voor wat die indient en het werkstuk moet toelaten de competenties van de student correct te evalueren.

Belangrijk daarbij is dat studenten transparant zijn over wanneer en de manier waarop AI gebruikt werd. 'We raden aan om altijd te overleggen met je promotor over hoe je AI-tools gebruikt', zegt Emmanuel Rottey van de persdienst van de KU Leuven.

Letterlijk overnemen en kopiëren zonder volledige bronvermelding is niet toegelaten, en met bronvermelding slechts in uitzonderlijke situaties. 'Onze plagiaatsoftware doet ook een AI-check, maar die staat nog niet helemaal op punt', zegt Rottay. Tijdens examens is het gebruik van GenAI niet toegelaten, en ook bij andere evaluaties is een expliciet verbod mogelijk.

SIMON TIBO

Nieuwe master Geneeskunde van UHasselt en KU Leuven in de stellingen

De KU Leuven en de UHasselt willen een gezamenlijke master in de geneeskunde inrichten, een samenwerking waar beide voordelen in zien. Al moet de (volgende) Vlaamse regering nog wel haar goedkeuring geven.

Donderdag ondertekenden zowel de KU Leuven als de UHasselt een intentieverklaring, die stelt dat de universiteiten een gezamenlijke master Geneeskunde willen inrichten. Het zou gaan om een driejarige opleiding op de campus van de UHasselt in Diepenbeek, naast de bestaande opleiding op campus Gasthuisberg.

De opleiding volgt de specifieke indeling van het academiejaar van de UHasselt, waar ze ondertussen bekend voor staat. Daarbij volgen examenperiodes sneller op de lesweken dan aan andere universiteiten.

'Er was de jarenlange, uitdrukkelijke wens van Hasselt om een master geneeskunde te mogen

aanbieden', zegt Luc Sels, rector van de KU Leuven. 'Maar nu was de tijd rijp om de krachten te bundelen. Ook de onderlinge verstandhouding tussen beide rectoren zit goed.'

Groen licht

Als alles goed loopt, zou de opleiding in het academiejaar 2026-2027 van start kunnen gaan. Al hangt dat nog van verschillende factoren af, zo waarschuwt Sels. 'Dit is geen beslissing die deze twee universiteiten zomaar kunnen nemen. Het is de bedoeling dat deze gezamenlijke master Geneeskunde eerst en vooral in het regeerakkoord van de volgende Vlaamse regering belandt.'

Voorafgaand aan de beslissing van de Vlaamse regering, moet de nieuwe potentiële opleiding nog de macrodoelmatigheidstoets ondergaan. Daarin onderzoekt de Commissie Hoger Onderwijs of er voldoende nood is aan de opleiding, en of die geen overaanbod tot gevolg zou hebben.

'Nu kunnen we garanderen dat er in Limburg en Oost-Vlaams-Brabant voldoende huisartsen zullen zijn'

Luc Sels, rector KU Leuven

Voor de goedkeuring van de Vlaamse regering maakt de UHasselt zich niet al te veel zorgen, zegt rector Bernard Vanheusden. 'Ik ben optimistisch, deels omdat ik merk vanuit de regering – zeker vanuit de Limburgse ministers – dat ze het idee zeer genegen zijn', maakt Vanheusden zich sterk. 'We zijn met twee universiteiten die dit vragen aan de Vlaamse regering: ik mag hopen dat ze hier niet te moeilijk over gaat doen.'

Het akkoord omvat dat beide universiteiten professoren uitwisselen, maar ook samen nieuwe professoren aannemen. Die zouden dan deeltijds in dienst staan van zowel de UHasselt als de KU Leuven. Studenten zullen niet uitgewisseld worden, al kan het wel zijn dat Hasseltse studenten een stage in Gasthuisberg moeten volgen.

Dynamiek

Een ander belangrijk element van de nieuwe samenwerking houdt in dat professoren naast de lesinhouden, ook samen publiceren of doctoraten begeleiden, zegt Vanheusden. 'Het gaat niet alleen over "het inhuren van elkaars professoren", maar we willen een bepaalde dynamiek stimuleren', benadrukt Vanheusden. 'Het is de bedoeling dat professoren ook wetenschappelijk zullen samenwerken.'

'Het gaat in eerste instantie om samenwerking rond een gezamenlijke masteropleiding. Maar als professoren samenwerken in dezelfde opleiding, dan zal zich dat ongetwijfeld vertalen in meer onderzoekssamenwerking, zoals dat nu al gebeurt in het domein van populatiegezondheid en -management.' Sels wijst graag ook nog op enkele concrete wins voor zijn universiteit. 'Door de opleiding deels op ons te nemen, zal een deel van de middelen oor KU Leuven ingezet kunnen worden, wat ons toelaat ons te versterken in domeinen die voor beide universiteiten van belang zijn.'

Exclusiviteit

De KU Leuven zal ook nog steeds exclusief de specialisatiegraad voor de geneeskundestudenten aanbieden, zoals bijvoorbeeld de vervolgoopleiding voor huisarts. 'Er zullen wellicht wat meer studenten die vroeger in Leuven startten, nu aan de UHasselt beginnen, maar uiteindelijk komen ze voor hun specialisatie toch allemaal naar de KU Leuven', duidt Sels.

Daarnaast is de timing voor de KU Leuven gunstig, vindt Sels. 'We mogen niet vergeten dat we in een periode zitten waarin de quota voor geneeskundestudenten sterk stijgen. Door de gezamenlijke master op dit moment te organiseren, kan de spreiding van de studenten over Leuven en Diepenbeek zelfs voordelig zijn.'

De UHasselt zit al enkele jaren te wachten op een master Geneeskunde, mede omdat er een sterk huisartsentekort in de regio is. Sels

is blij daar op in te kunnen springen: 'Nu kunnen we garanderen dat er voldoende huisartsen zullen zijn, zowel in Limburg als in Oost-Vlaams-Brabant', denkt Sels. 'Zo kunnen we onze maatschappelijke opdracht blijven vervullen'.

Vechtpartij

De UHasselt wil het echter niet alleen laten bij een master Geneeskunde. Daarbij denkt de universiteit in de eerste plaats naast een master in de Sociale Wetenschappen ook aan een opleiding burgerlijk ingenieur, al staat de KU Leuven daar niet echt voor te springen. Toch is Vanheusden van mening dat die opleiding een grote meerwaarde zou zijn voor de provincie Limburg.

'Het verbaast me altijd dat de UHasselt zich steeds opnieuw moet verantwoorden, meer dan elke andere universiteit in Vlaanderen ooit heeft moeten doen', benadrukt rector Vanheusden. 'Wij moeten vechten voor elke opleiding die we extra willen aanbieden. Momenteel hebben we 52 opleidingen, maar we zouden graag nog doorgroeien naar pakweg 75 opleidingen. In een provincie met bijna een miljoen inwoners is er zeker plaats voor een middelgrote universiteit. ☺

ELIAS FRET

BEELD: ZOURAB MOUSSAEV EN DE TIJD

'Tijd om de krachten te bundelen'

Verbreedt het Verenigd Koninkrijk zijn academische Horizon? 'Academische samenwerking is per definitie internationaal'

Op weinig zaken heeft de Brexit zo veel impact als op de banden tussen Britse universiteiten en hun Europese evenknieën. Het effect op studentenmobiliteit en onderzoeks-samenwerkingen tussen Britse en Europese universiteiten weegt zwaar door. Ook voor de KU Leuven zijn de gevolgen van de Brexit niet gering.

Tot wanhoop van veel Britse en Europese academici stapte het Verenigd Koninkrijk begin 2020 uit onder meer Erasmus+ en Horizon Europe – respectievelijk het uitwisselings- en onderzoeksprogramma van de Unie – een rechtstreeks gevolg van de Brexit.

Nog in datzelfde jaar begonnen er opnieuw gesprekken om het Verenigd Koninkrijk terug te laten toetreden tot Horizon Europe, wat begin dit jaar dan ook gebeurde. Voor het Erasmus-programma is er minder perspectief.

Studentenmobiliteit op en neer

Thomas Daniëls, beleidsadviseur voor Internationale Betrekkingen aan de KU Leuven, benadrukt het verschil tussen studentenmobiliteit of -uitwisseling enerzijds en studenten die naar het Verenigd Koninkrijk gaan om daar hun diploma te halen anderzijds. Die laatste groep verblijft gedurende een hele opleiding in het Verenigd Koninkrijk.

Britse uitwisselingsstudenten zijn nu zelfs talrijker vertegenwoordigd aan de KU Leuven dan voordien

Uitwisselingsstudenten blijven daarentegen ingeschreven aan de universiteit van herkomst en verblijven voor een korte termijn in het gastland. Studentenuitwisseling is in principe wederkerig en wordt geregeld via Erasmus+.

Het is dan ook deze mobiliteit die aanvankelijk een stevige klap kreeg. Waar de studenten uit het

Verenigd Koninkrijk aanvankelijk met ongeveer veertig mensen naar de KU Leuven kwamen, viel hun aantal terug naar slechts veertien in academiejaar 2020-2021. KU Leuven-studenten die naar het Verenigd Koninkrijk gingen deden dat eerst nog met een honderdtal, in 2020-2021 waren dit er nog maar 78.

Ondertussen stabiliseerden de aantallen opnieuw naar het niveau voordat de Brexit van kracht ging. Britse uitwisselingsstudenten zijn nu zelfs talrijker vertegenwoordigd aan de KU Leuven dan voordien.

Alan Turing

Het eerste jaar na de Brexit werd Erasmus+ nog even doorgezet, om een zekere continuïteit te verzekeren voor studenten die toen nog in een uitwisselingsprogramma zaten. In 2021 lanceerde het Britse Ministerie van Onderwijs het *Turing Programme* – vernoemd naar de befaamde Engelse wiskundige Alan Turing – ter vervanging van

het Erasmusprogramma.

Dat nieuwe programma voorziet Britse studenten van financiering voor hun buitenlandse studies. Waar het Turing Programme de mobiliteitscijfers wist te stabiliseren, laat het echter steken vallen op het vlak van uniformiteit.

'Op het einde van de dag werkten ze in een maatschappij die EU-onderzoekers niet meer wil.'

Thomas Daniëls, Beleidsadviseur Internationale Betrekkingen KU Leuven

Wales werkte immers al met een eigen programma, en ook in Schotland en Noord-Ierland waren er al eigen initiatieven rond internationale uitwisselingsprogramma's. Vele universiteiten volgen

hun voorbeeld. 'Het is bijna afhankelijk van instituu- tot instituu hoe ze hier met het post-Brexit verhaal omgaan', aldus Daniëls.

De volle pot

De Brexit begint pas echt te steken voor EU-studenten die hun volledige opleiding willen voltooien aan een Britse universiteit. Waar die voordien nog zo'n 11.000 euro per jaar betaalden, evenveel als Britse studenten, betalen ze nu de volle pot. Dat loopt al snel op tot 35.000 euro per jaar. Voor sommige opleidingen liggen die prijzen nog hoger. Om nog maar te zwijgen over de leef- en woonkosten in steden als Cambridge, Oxford of Londen.

Die kosten, gecombineerd met allerlei administratieve hordes, maken dat de aanvragen voor studentenvisa zwaar in aantallen hebben ingeboet. Zo blijkt dat de influx van studenten uit sommige Oost-Europese landen nog maar tien procent bedraagt van de vroegere aantallen.

De Times Higher Education maakt gewag van een ander pervers effect. De cijfers tonen aan dat de sterke terugval van EU-studentenaantallen in universiteiten in het Verenigd Koninkrijk maken dat die alsmaar 'Britser' worden. Dat brengt zorgen over de diversiteit van Britse onderwijsinstellingen met zich mee.

'Britse en Europese universiteiten zullen er alles aan doen om de schadelijke gevolgen van de Brexit tot een minimum te beperken'

Caressa Cornelis, beleidsadviseur KU Leuven

'Ook voor studenten die stage willen lopen in het Verenigd Koninkrijk zijn de zaken er niet gemakkelijker op geworden', laat Bert Willems, coördinator Studiegelden en Mobiliteit, weten. Stages bij niet-onderwijsinstellingen zijn administratief veel moeilijker geworden, wat tot een verlies aan stageplaatsen leidde in het Verenigd Koninkrijk. Dat blijkt ook uit de cijfers. Zo lagen

de uitgaande stages van KU Leuven naar het Verenigd Koninkrijk vorig academiejaar een derde lager dan in 2018-2019.

Fluctuerende prioriteiten

In 2019 lanceerde de Europese Commissie het concept van de European Universities Alliances. Dat framework promoot verregaande samenwerking tussen Europese universiteiten en kan op substantiële financiering vanuit Erasmus+ rekenen. De KU Leuven was een van de eerste universiteiten om mee op deze kar te springen, en bundelde de krachten samen met ondertussen tien andere universiteiten in University Alliance Una Europa.

De University of Edinburgh is een van de elf Una Europa-partners en daarmee een van de weinige Britse universiteiten die besloot om zich aan te sluiten bij een alliantie.

Vooral jonge, Britse onderzoekers werden in hun groei gefnuikt

Caressa Cornelis, beleidsadviseur aan de KU Leuven, vertelt hoe de Brexit een impact had op de Britse deelname aan dat initiatief: 'Onzekerheden tijdens de onderhandelingen zorgden ervoor dat slechts een beperkt aantal Britse universiteiten vanaf het begin deel uitmaakte van een European University Alliance. Er leek vanuit de Britse overheid aanvankelijk meestal wel politieke wil te zijn voor associatie met Horizon Europe. Onder Boris Johnson was Erasmus dan helaas weer geen prioriteit.'

Braindrain

Sinds 1 januari 2024 doet het Verenigd Koninkrijk weer mee met Horizon Europe, het wetenschappelijk onderzoeksprogramma van de EU. De drie jaren van afwezigheid hebben hun tol geëist op Britse onderzoeker. Vooral jonge onderzoekers werden in hun groei gefnuikt. Het uitbouwen van netwerken en contacten is immers een grote troef van Horizon Europe.

Ook in hun financiering kregen deze beginnende onderzoekers klappen. Elk jaar deelt de European Research Council haar felbegeerde *early-career grants* uit. Dat zijn omvangrijke beurzen voor individuele onderzoekers. Waar het Verenigd Koninkrijk in 2022 op Duitsland na het meeste toekenningen in het daaropvolgende jaar.

Daniëls maakt gewag van een ware braindrain: 'Heel wat veelbelovende onderzoekers zijn vertrokken uit het Verenigd Koninkrijk samen met hun beursgeld. Op het einde van de dag werkten ze in een maatschappij die EU-onderzoekers niet meer wil.' Die onslag was en is voor velen een factor om het Verenigd Koninkrijk te verlaten.

Licht aan de Horizon?

Ondanks dat alles zijn er ook lichtpuntjes voor het hoger onderwijs in het Verenigd Koninkrijk. In 2025 stopt de Britse overheid met de subsidiëring van het Turing Programme. Volgens zowel Daniëls als Cornelis opent dat de mogelijkheid om een herintreding in het Erasmusprogramma opnieuw op de politieke agenda te plaatsen.

Ook An Jansen, hoofd Internationale Fondsen van de KU Leuven, ziet de toekomst positief: 'Nu het Verenigd Koninkrijk opnieuw deel uitmaakt van Horizon Europe verwachten we dat het aantal samenwerkingen snel zal stijgen', maakt ze zich sterk.

Britse onderwijsinstellingen pleiten al langer voor een intensievere samenwerking met de EU. Voor Europese universiteiten waait de wind opnieuw uit dezelfde hoek. 'Academische samenwerking is per definitie internationaal', zegt Cornelis, 'Britse en Europese universiteiten zullen er alles aan doen om de schadelijke gevolgen van de Brexit tot een minimum te beperken. Binnen die samenwerkingen zie je dat iedereen voor hetzelfde pleit.' ☺

JESSE BRUGGEMANS
BEELD: GILLES DEKELVER

quizen maar

2024

veto Quiz

de presentatoren

de oplossingen

de winnaars

applaus voor iedereen

De tragedie van muzikaal

De lente begint zich langzaam van haar betere kant te tonen, dus je kunt terug je kot uit en de weidse culturele wereld in. Mocht je nog op zoek zijn naar de perfecte opvoering of expo: vrees niet! We hebben hier zes frisse muziek-, theater- en kunsttips voor je klaargezet.

Artiesten hebben vaak weinig andere keuze dan de teloorgang – iets minder vaak – de bloei van de wereld te aanschouwen. Dat is voor sommige artiesten vaak moeilijker dan je zou denken. Zo keek ex-Beatle John Lennon met een weemoedige, ietwat wazige hippiebril naar de wereld (politiek), wat ervoor zorgde dat hij de wereld met een naïef perspectief analyseerde in *Imagine* (1971), een van zijn grootste hits.

Het liefst van al leek iedereen zo veel mogelijk op elkaar, dat zou de wereld toch wat makkelijker maken, redeneerde Lennon. *'Imagine there's no countries'*, horen we, even later gevolgd door *'imagine no possessions'* en *'I hope someday you'll join us / and the world will live as one.'*

Progressieve artiesten als Bono zijn meestal juist koren op de molen van de politici waartegen ze zich afzetten

Bruce Springsteen hield het tien jaar later wat gevatter in superhit *Born in the U.S.A.* met zijn striemende kritiek op de Vietnamoorlog, gevoerd onder presidenten Lyndon B. Johnson en Richard Nixon. *'So they put a rifle in my hands / send me off to a foreign land / to go and kill the yellow man'*, zingt Springsteen onder de aanstekelijke melodie van het nummer uit 1984.

Ook U2 – voorlopig nog steeds de grootste rockband aller tijden – spaarde haar kritiek op het buitenlands beleid van de Verenigde Staten niet. Nadat frontman Bono en gitarist The Edge waren afgereisd naar Nicaragua, zagen ze de gevolgen van het buitenlands beleid van Reagan. Dat beleid gaf steun aan de rechts-extremistische en gewapende groepering de Contra's.

Dat de organisatie van de 505-concerten het onomwonden heeft over maatschappelijke uitdagingen als de klimaatopwarming, doet het initiatief een stuk minder universeel uitschijnen

'And I can see those fighter planes / across the mud huts where the children sleep', klinkt het schrijnend in *Bullet The Blue Sky* uit U2's succesalbum *The Joshua Tree*. Of nog: *'Across the field you see the sky ripped open / see the rain through a gaping wound / pounding on the women and children / who run into the arms of America'*.

Ambitieus

Progressieve artiesten als Bono claimen daarmee hun bescheiden bijdrage te leveren aan het

maatschappelijke debat, maar zijn daarbij juist koren op de molen van de politici en beleidsmakers waartegen ze zich afzetten.

Hoewel Springsteen zich bijvoorbeeld uitdrukkelijk afzette tegen Reagan, verklaarde die laatste opportunistisch een 'enorme fan' te zijn. Het noopte Springsteen zich tijdens een concert publiekelijk te distantiëren van de Republikeinse president en hem belachelijk te maken: *'The President was mentioning my name the other day, and I kinda got to wondering what his favorite album musta been'*, lachte hij.

Toch verkoos het Amerikaanse volk in 1988 Reagans vicepresident George Bush Sr. tot hun nieuwe president, waarmee Reagans beleid de facto werd verdergezet. Dertig jaar later gebruikte Donald Trump zowel in zijn campagnes van 2016 en 2020 bij de regelmaat van de klok Springsteens muziek. Springsteen zette zich vervolgens in het rijtje met muzikanten die zich (tervergeefs) verzetten tegen het spelen van hun muziek op Trumps rally's, naast Adele, The Smiths-gitarist Johnny Marr, Rihanna en The Rolling Stones.

Fuiven tegen extreemrechts

Het kan natuurlijk ook andersom. In 2006, enkele weken voor de gemeenteraadsverkiezingen, organiseerde dEUS-frontman Tom Barman de 0110-concerten. Barman verenigde verschillende Belgische artiesten, die vervolgens in verschillende steden optraden, 'voor verdraagzaamheid, tegen racisme, tegen extremisme, tegen zinloos

activisme

geweld', aldus de organisatie.

De timing was niet toevallig, aangezien Vlaams Belang in Antwerpen toen op stevige winst stond in de peilingen. Hoewel de artiesten ongetwijfeld de pannen van verschillende daken speelden, droeg het weinig bij tot 'een meer verdraagzame samenleving'.

Vlaams Belang rolde zich toen in een slachtofferrol: toenmalig voorzitter Frank Vanhecke sprak van een samenzwering door de culturele wereld: 'Het hele Belgische establishment spant paniekerig tegen ons samen omdat wij aan het winnen zijn', zo zei hij. Het Vlaams Belang ging er bij die verkiezingen in 2006 ook met een halve procent op vooruit, en brak ook in verschillende landelijke gemeenten voor het eerst door.

'Verdraagzaamheid'

Dinsdag werden ook de 505-concerten aangekondigd, die op 5 mei zullen plaatsvinden in Antwerpen, op initiatief van Balthazar-gitarist Tijs Delbeke, influencer Elisabeth Van Lierop en 11.11-directeur Els Hertogen. Ook nu weer is de timing niet toevallig: op amper een maand van de moeder der verkiezingen op 9 juni 2024 willen de 505-concerten Vlamingen verenigen 'die opkomen voor een wereld waarin iedereen een eerlijke kans krijgt op een goed leven; een wereld waarin we iedereen als mens zien en waarin we zorgen voor elkaar en onze planeet.'

Dat de organisatie het onomwonden heeft over maatschappelijke uitdagingen als de klimaatopwarming of het conflict in Gaza, doet het initiatief een stuk minder universeel uitschijnen dan het geval was bij de 0110-concerten, nu bijna twintig jaar geleden.

Dat was – in de woorden van Tom Barman – een collectieve 'fuif tegen het Vlaams Belang', terwijl het nu wellicht zal gaan om een groep van progressieve mensen die het ongetwijfeld volledig eens met elkaar zullen zijn en zich achteraf gezamenlijk zullen afvragen waarom de mensen nu toch op extreemrechtse partijen zouden stemmen.

Hoewel het initiatief zonder twijfel goedbedoeld is, zullen rechtse partijen dit eens te meer framen als 'een aanval vanuit de culturele elite', en misschien nog wat sneller besparen op de cultuursubsidies in de volgende legislatuur.

Of ze het nu willen of niet, politici zullen artiesten en hun muziek altijd gebruiken. Dat doen ze om brede steun te veinzen voor hun programma, of om zich op dramatische wijze af te kunnen zetten tegen de progressieve, culturele – of zo je wilt – woke wereld. En de muzikanten staan voor kijk. ☹

ELIAS FRET
BEELD: HET NIEUWSBLAD

De lente begint zich langzaam van haar betere kant te tonen, dus je kunt terug je kot uit en de weidse culturele wereld in. Mocht je nog op zoek zijn naar de perfecte opvoering of expo: vrees niet! We hebben hier zes frisse muziek-, theater- en kunsttips voor je klaargezet.

ALIAS — M Leuven

Van vrijdag 15 maart tot en met zondag 1 september

Het is een fenomeen dat we in de kunsten steeds vaker tegenkomen: fictieve kunstenaars. Dat zijn volledig uitgebouwde personages met hun eigen identiteit, geschiedenis en motivatie – en die hoeft niet overeen te komen met de oorspronkelijke vormgever. Wat drijft kunstenaars om zulke alter ego's te creëren? Welke strategieën gebruiken ze daarvoor? Kom het te weten in de expo ALIAS te weten.

Prijs: 5 euro, gratis met cultuurkaart

Open Studio's — BAC ART LAB

Woensdag 27 maart, van 16u tot 23u

Het BAC ART LAB, een werkplaats voor hedendaagse kunst aan de KU Leuven, opent op woensdag 27 maart haar deuren voor het brede publiek. De veertien *artists-in-residence* stellen hun studio's open en trakteren ons als toeschouwers op kleine performances en showcases. Daarenboven wilt het BAC ART LAB een plaats innemen in de doorsnede van kunst en wetenschap. Ze staan aan de voorhoede van nieuwe vormen van (kunst)onderwijs, en presenteren de resultaten daaromtrent ook die woensdag.

Gratis

Muzikale lezing Tomas Serrien — STUK Soetezaal

Zaterdag 30 maart, 20u

In het kader van het Feest van de Filosofie geeft muzikant en muziekfilosoof Tomas Serrien een prikkelende lezing over hoe orde en chaos in de muziek en ons luistergedrag weerspiegeld worden. Onder begeleiding van live muziek staat hij stil bij de culturele en biologische redenen waarom ons een liedje bijvoorbeeld druk of juist rustig in de oren klinkt.

Prijs: 10 euro, 6 euro met cultuurkaart

**Lightparticles inc. — 30CC/
Schouwburg**
Zondag 14 april, 14u of 16u30

Adolphe Appia schreef ooit: 'Wat de partituur voor de muziek is, dat is het licht voor het theater'. *Lightparticles inc.* is een theatervoorstelling waarin licht regisseur, hoofdrolspeler en scriptschrijver is; licht maakt uiteindelijk dingen zichtbaar. Met een koffertje vol lampen van alle soorten en maten brengt Gilles Polak een dramaturgie van het licht. Welk effect heeft het met licht bombarderen van een Bühne, en het dan plots wegnemen? Hoe werkt kleur in op onze perceptie? Polak beantwoordt.

Prijs volgens het pay what you can-principe:
20 - 17 - 14 - 10 - 7 euro

2 Years Dub Unit #9 — Het Depot
Zondag 31 maart, 23u

Dub Unit, de gelauwerde reggae- en dubavond in Het Depot, is aan zijn negende editie toe, en het wordt er weer eentje om op los op te gaan. Al twee jaar staat het samenwerkingsproject met Kingstep op de radar van fans van het genre. Ditmaal op de line-up staat onder andere het Britse soundsystem Freedom Masses. Neem oordopjes mee: de bassen zullen zeker en vast daveren.

Prijs: 14 euro, 12 euro met cultuurkaart

(v) — 30CC/Schouwburg
Woensdag 3 april, 20u

Elf jaar geleden viel de theatervoorstelling Heimat enorm in de smaak bij publiek en recensent. Regisseur Freek Vielen stelde de ouders en grootouders van de acteurs bloot aan een spervuur van prangende vragen, à la: 'Is het leven geworden zoals u gehoopt had?' Nu is Nieven terug met (v): even persoonlijk en teder, waarbij hij diezelfde vragen door vijf actrices aan hun moeders laat stellen, in de zoektocht naar antwoorden op de vraag: hoe te leven?

Prijs: vanaf 11 euro

SIMEON DUWEL
BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

'Graspop was als een parallel universum waar hemel en hel samenkwamen'

Helmut Lotti verkocht al meer dan 14 miljoen platen, maar gaf een nieuwe wending aan zijn carrière met een optreden op metalfestival Graspop, een metaltournee-én album. 'Ik heb het gevoel dat ik nu ben waar ik eigenlijk moet zijn.'

Helmut Lotti, de artiestennaam waaronder Helmut Lotigiers optreedt, is bij het grote publiek vooral bekend als klassiek zanger, maar ook als muzikant die steeds met een groot gemak zowel Nederlandstalig variété als *Elvis-songs* naar zijn hand zette.

Afgelopen zomer betekende echter de start van een nieuw hoofdstuk in Lotti's carrière. Zijn optreden op het metalfestival Graspop met covers van bekende metalhits was een enorm succes. Met zijn tour *Helmut Lotti goes Metal*, en zijn eerste zelfgeschreven metalnummer, *The Darkness*, haalde Lotti definitief de metalzanger in zichzelf naar boven.

Voor studenten die u nog niet kennen: hoe zou u zichzelf voorstellen?

Helmut Lotti: 'Ik zou mezelf voorstellen als zanger én *songwriter*. Dat laatste is een kant van mij die veel mensen niet kennen, omdat ik meestal covers zing.'

'Na een metalconcert zit ik vol adrenaline, dat ik soms nog met opengesperde ogen thuis rondloop om twee uur 's nachts'

'Ik ben immers begonnen als Elvis-imitator op de Nederlandse televisie in 1989. Dan ben ik een Nederlandstalige en daarna een Engelstalige zanger geworden. Later ben ik klassiek gaan zingen en heb ik me met wereldmuziek beziggehouden. Nu zing ik metal, maar dat is eigenlijk per ongeluk gebeurd.'

Het was door Radio Willy dat u in het metalgenre rolde.

'Inderdaad. Zij vroegen of ik voor hun Top 1000 een cover van *Run to the Hills* van Iron Maiden wilde brengen. Die vraag kwam van radiopresentatrice Sofie Engelen, die mij ooit interviewde. Zij had onthouden dat ik een bijzondere connectie had met Iron Maiden. Als dertienjarig *manneke* brulde ik al de nummers van Iron Maiden mee, omdat mijn broer vroeger die platen in huis had.'

'Die unieke kans heb ik met beide handen gegrepen. Ik dacht: "Ik heb één kans, dus dan moet ik er ook voor zorgen dat iedereen het gezien heeft." In een videoclip heb ik me dus in drieënhalve minuut compleet getransformeerd van klassieke zanger naar metalzanger. Op een week tijd had de clip al meer dan 650.000 views en kreeg ik een hoop vragen zoals: "Je gaat hier toch wel iets mee doen?"'

'Metalfans hebben juist graag mensen zoals ik, die het metalgenre naar een groter publiek brengen'

'Ik twijfelde eerst of dat ik dat wel zou kunnen, maar heb me er desondanks meteen aan gezet. Ik heb een band samengesteld en twee dagen na elkaar gerepeteerd. Telkens ben ik vier uur aan het brullen geweest, en toch leed mijn stem er niet onder. Dus toen dacht ik: "Oké, nu zijn we vertrokken." (lacht)

Verschildt het zingen van metal dan in die mate van klassieke nummers?

'Ja, want voor metal moet je zo'n vuile stem gebruiken, waar speciale technieken voor bestaan. Ik heb ook speciale zangoefeningen gevolgd. Het rare van de zaak is dat sinds ik metal zing, al de rest ook beter klinkt. Dankzij het metalgenre zing ik mijn andere nummers ook beter.'

Ziet u ook een verandering in uw publiek sinds u zich met metal bezighoudt?

'Zeker, ik zie plots een veel jonger publiek voor mij. We hebben een marketingonderzoek gedaan waaruit bleek dat de dag vóór Graspop de gemiddelde leeftijd van mijn publiek 65 jaar was, en de dag na Graspop was de gemiddelde leeftijd nog maar 48 jaar. Dat was goed nieuws: ik ben zelf al 54 jaar en heb dus een publiek nodig dat net iets jonger is dan ik, zodat ik nog lang kan blijven zingen.'

Hoe heeft u Graspop en haar publiek ervaren?

'Graspop was uniek. Wat ik daar heb meegemaakt, had ik daarvoor nog nooit ervaren. Je staat op een festival tussen één voor één echte *metalheads*. Er hebben zeker 60 mensen gecrowdsurft. Het was fantastisch: een kolkend parallel universum waar hemel en hel samenkwamen. Een totaal ver-

schillende ervaring van mijn andere concerten.'

'Dankzij Graspop hebben we ook een tournee in elkaar kunnen boksen, waar zowel mensen die me hadden gezien op Graspop naartoe kwamen, als mijn vaste fans. Op een concert in Gent was de jongste in de zaal – die vooraan mee zat te headbangen – negen jaar en de oudste een vrouw van 94 jaar. Ook zij vond het geweldig.'

Werd u als buitenbeentje vreemd bekeken door het publiek van Graspop?

'Nee, ze vonden het juist leuk dat ik er was. Ze hebben graag *gate openers* zoals ik: het metalgenre naar een groter publiek brengen. De meeste Graspopers vinden het heel fijn dat een breder publiek in contact komt met hun muziek, ook al is dat met een zachtere vorm van het genre.'

'Natuurlijk zijn er ook van die *diehard* fans die vinden dat zo een ventje als ik van hun muziek moet afblijven, want *metal is a way of life*. En ik heb natuurlijk geen tattoos en piercings.' (lacht)

Uit welke muziek haalt u inspiratie voor uw metalnummers?

'Onder andere uit de muziek van Elvis, Iron Maiden en Kiss. Mijn broer had alle platen van Kiss, die invloed was er al van in mijn jeugd. Ik ben thuis niet opgegroeid met opera. Ik heb als kind nooit naar klassieke muziek geluisterd, maar wel naar lekker stevige rock.'

'Dat is de muziek waarmee ik ben opgegroeid, en ligt dus ook veel dichterbij mij dan klassieke muziek. Mensen die zeggen: "Schoenmaker, blijf bij je leest", hebben geen idee waar ze het over hebben.'

Kan u zich dan ook meer uitleven op een metalconcert dan bij een klassiek concert?

'Toch wel, vooral lichamelijk. Vocaal is mijn klassiek repertoire delicaat. Bij metal mag je al een keer goochelen met tonen, dat maakt het ook zo *plezant*. De concentratie die ik voor mijn klasieke nummers nodig heb, is minder noodzakelijk bij rock. Je kan volledig losgaan en je helemaal smijten. Het publiek zal daar ook volledig in meegaan.'

'Bij een klassiek concert ben ik een uur na afloop al moe. Als ik na het signeren in de auto stap, val ik bij wijze van spreken al in slaap. Na een metalconcert zit ik daarentegen zo vol adrenaline, dat ik soms nog met opengesperde ogen thuis rondloop om twee uur 's nachts.'

Heeft u het gevoel dat Graspop de start van een nieuw hoofdstuk betekent voor uw carrière?

'Absoluut. Ik heb het gevoel dat ik nu ben waar ik eigenlijk moet zijn. ik heb een hele grote omweg gemaakt en alles gedaan. Maar rock, dat ligt echt wel het dichtstbij mij.'

KATO REDANT
BEELD: ROBIN GEUKENS

Veto is de shit.

Je kan er zelfs aan meewerken: bij Veto is iedereen welkom!

Veto zoekt schrijvers, tekenaars, fotografen, nalezers, interviewers, moppentappers, videomakers, vertalers... Heb je interesse? Kom naar één van onze **open vergaderingen** (elke donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5). Of stuur een miltje naar veto@veto.be.

Meer noten eten tegen klimaatverandering?

Er bestaat een verscheidenheid aan opties om samen bij te dragen aan een duurzame leefwereld. Die verantwoordelijkheid ligt bij onszelf, vindt student Financiën Paul Diallo. 'Een optie is om alle voedingsproducten te vervangen door nootjes.'

Voeding is een fundamenteel onderdeel van onze dagelijkse routine. We zijn er zo aan gewend dat we driemaal per dag zelfbewust kiezen om te eten! Dat wordt door velen gezien als een leuke bezigheid, waarbij we ondertussen nog eens wat kunnen *socializen*. Maar de keuzes die we maken rond ons dagelijks brood laten veel diepere sporen achter dan we zouden denken.

We zijn allemaal op de hoogte van het feit dat elk voedingswaar een bepaalde voetafdruk heeft. Die is afhankelijk van een verscheidenheid aan factoren waaronder de hoeveelheid ruimte die nodig is om het product te verkrijgen. Kort gesteld: een kip is tevreden met een klein tuintje, terwijl een paard daar irritant van zou worden. Maar beide verschillen op het vlak van de nodige energie en middelen.

Die analogie kunnen we doortrekken naar de verschillende schakels van het voedselproces: wie krijgt welk deel van de koek en wat kunnen we ons permitteren om te laten vallen? Dat levert grote uitdagingen op: we willen voedselzekerheid en natuurbehoud, maar worden geconfronteerd met grote ontbossing.

Hoewel de meesten onder ons weldegelijk geven om het klimaat, zijn we toch vaak cynisch. Dat omdat we er foutief van overtuigd zijn dat de strijd tegen ontbossing en klimaatverandering in zijn groter geheel gelijk staat aan Sisyfusarbeid.

Die mentaliteit ligt aan de oorsprong van onze inertie. Door middel van enkele keuzes zijn we echter wel degelijk in staat om een groot deel van de broeikasgassen met betrekking tot voeding – die een vierde van het totaal aan uitstoot opmaakt – te reduceren. Simpelweg door ons dieet aan te passen.

Ik hoor de oorlogstrommels al van ver klinken: 'Oh nee, een prediker die opteert voor veganisme?' Maak je niet druk, er zijn genoeg lekkere gerechten die je niet hoeft op te geven – waaronder, pakweg, witloofrolletjes. Er zijn verschillende manieren waarop we ons dieet kunnen aanpassen en collectief kunnen bijdragen aan het behoud van onze planeet. Heb je er geen goesting in?

Spuug die citroen dan uit.

De eerste optie is simpel: geen vlees, chocolade of koffie. Dat zijn draconische maatregelen met een drastische impact. De tweede optie is milder: de consumptie van dergelijke degustaties sparen voor speciale gelegenheden.

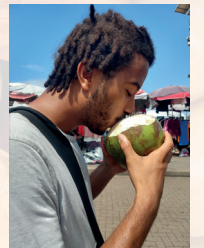
Daardoor krijgt het een unieke betekenis en is het altijd een nieuwe ervaring. Vroeger gebruikte men daar de termen 'soberheid' of 'gematigdheid' voor – of noem het gewoon casual chic.

Welke nootjes, dat staat open voor debat

Een derde optie is dat alle voedingsproducten vervangen worden door nootjes. Welke nootjes, dat staat open voor debat. Het kan wel het nare gevolg hebben dat er al snel een stelletje boze eekhoorns voor de deur staat.

Mijn punt is dat er een verscheidenheid aan opties bestaat om samen bij te dragen aan een aangename leefwereld, maar vooral dat die verantwoordelijkheid bij onszelf ligt. Wie passief is, kiest ook. Daarvoor hoeft je niet per se de ultieme slaverorberaar te zijn. Je kan simpelweg een dag uitkiezen waarop je je niet vastgrijpt aan je voedingsgewoonten and *call it a day*. Of kies resoluut voor nootjes. *Why nut?* ' ☺

Heb jij ook een mening die de wereld moet weten? Een krasse opinie of eerder een onschuldige, maar weldoordachte overtuiging over een van de zaken des levens? Stuur je stuk door naar opinie@veto.be

PAUL DIALLO
is student Verzekeringen en financiën aan HOGENT

'De oorlog in Oekraïne zou het belangrijkste campagnethema moeten zijn'

VRT-journalist en Ruslandkenner Jan Balliauw kruipt in het onvoorspelbare hoofd van Vladimir Poetin in kader van de Russische presidentsverkiezingen en een mogelijk conflict van Europa met Rusland: 'Er heerst in Europa een te groot geloof dat zich niets kan overkomen.'

In het Huis van de Europese Geschiedenis, te midden van de Europese wijk in Brussel, ontmoeten we Ruslandkenner en VRT-journalist Jan Balliauw. Hij brengt sinds 1983 verslag uit over Rusland en sluit eind dit jaar zijn carrière in schoonheid af. 'Rusland was in het Westen een lange tijd niet sexy', vertrouwt hij ons toe. Voor Balliauw was het dat wel.

'Het sluiten van de afdeling slavistiek aan de KU Leuven was een grote vergissing'

Maar hij waarschuwt ook: 'Als de oorlog in Oekraïne goed uitdraait voor Poetin, zal hij testen of het bondgenootschap van de NAVO even waterdicht is als nu op papier het geval blijkt te zijn.' Het is volgens Balliauw tijd om de Russische dreiging serieus te nemen.

Stemmen of kiezen?

Vladimir Poetin won afgelopen weekend de Russische presidentsverkiezingen met een monsterscore. Ruim 87 procent van de Russen die gingen stemmen koos voor Poetin. De ver-

kiezingen in Rusland sinds het einde van de Sovjet-Unie ooit zo hard gemanipuleerd?

Jan Balliauw: 'Tijdens de verkiezingen van 2018 waren er nog onafhankelijke waarnemers die toezagen op het verloop van de stemming. Die waren er ditmaal niet. Het is dus moeilijk te zeggen in welke mate de verkiezingen gemanipuleerd zijn.'

'Wat wel zichtbaar is, is Poetins populariteit. Van die 87 procent is misschien 20 of 30 procent gemanipuleerd. Zonder haalt hij nog steeds een meerderheid. Die heeft hij te danken aan een jarenlange controle van de media en aan het bekampen van de oppositie. Die is nu gevlucht, gevangen of, zoals Navalny, dood. Dit waren geen echte verkiezingen. Het was een peiling naar de populariteit van de president, maar geen verkiezing.'

Hoe beïnvloedt de oorlog in Oekraïne het stemgedrag van de Russen?

'Tijdens perioden van crisis of oorlog ontstaat het rally 'round the flag'-effect, en neemt de steun van de bevolking toe. Poetin zit sinds twee jaar in oorlogsmodus. Hij promoot het idee dat het Westen Rusland bedreigt, en speelt in op de angst van de bevolking. Op die manier kan hij offers vragen van de Russen "want het vaderland staat op het spel".'

Onbekend is onbemind?

U beleefde de verkiezingen dit weekend vanuit België in plaats van Moskou. Wanneer was u het laatst in Rusland als journalist?

'Mijn laatste bezoek aan Rusland was in maart 2022, vlak na het uitbreken van de oorlog. Er was me een accreditatie beloofd, die toestaat om veilig journalistiek werk te doen, maar eenmaal in Moskou kreeg ik die niet.'

'Ondertussen werd een retroactieve wet ge-

stemd die "ongewenste uitspraken" door journalisten, ook in het verleden, strafbaar maakt. Ik gebruik regelmatig het verboden woord "oorlog" in mijn verslaggeving, terwijl het Kremlin spreekt over een "Speciale Militaire Operatie", maar ik weiger mee te gaan in Poetins *newspeak*. Het werd in Rusland bijgevolg te gevaarlijk voor mij.'

Welke invloed heeft dat op uw journalistieke werk?

'Als ik niet in Rusland ben, weet ik niet wat er echt leeft, aangezien ik niet met de gewone bevolking kan praten. In een oorlogssituatie is het nochtans belangrijk om beide kanten aan het woord te laten, in dit geval dus ook de Russische stem. Poetin laat dat niet toe en dat is een groot probleem, vooral voor zichzelf.'

De informatie waar u wél over beschikt is onder andere afkomstig van de Russische overheid. Hoe betrouwbaar is die informatie

bijgevolg?

'Het is onze taak om alle standpunten weer te geven, niet om erover te oordelen. Als blijkt dat ze niet kloppen, kunnen we dat ook aangeven.'

'De overheid is daarnaast ook niet mijn enige bron. Ik sta onder andere in contact met Russische collega-journalisten die gevlucht zijn en die op hun beurt bronnen in Rusland hebben. Oorlog of geen oorlog, de telefoon werkt nog.'

Rusland sluit ons buiten. Anderzijds klaagt Ruslandhistorica Lien Verpoest aan dat er te weinig slavisten zijn in het Westen die de Russische taal en cultuur begrijpen.

'Dat onderschrijf ik volledig. Het sluiten van de afdeling slavistiek aan de KU Leuven (*in 2016, red.*) was een grote vergissing. We hebben mensen nodig die Rusland door en door kennen, zowel in de politiek als in de media en de economische sector.'

'De gebrekkige kennis over Rusland heeft geleid tot naïviteit en fouten in de geopolitiek. Maar Rusland was na het aantreden van Poetin nu eenmaal niet meer sexy. Wanneer je onderzoek deed over China, dán kon je promoveren.'

Oorlog in Europa**Is die naïviteit nog steeds aanwezig? Stafchef van Defensie Michel Hofman waarschuwt de Europa eerder al voor een oorlog met Rusland. Ziet u het conflict verder escaleren?**

'Europa is alleszins te zelfzeker dat het niets kan overkomen. Het is geen ver-van-ons-bedshow. Oekraïne is een Europees land, Kiev is slechts twee uur vliegen.'

'Rusland heeft momenteel de handen vol met Oekraïne. De Oekraïners knappen met andere woorden het vuile werk voor ons op. Vandaar dat het Westen er de voorbije twee jaar alles aan gedaan heeft om Oekraïne zoveel mogelijk te steunen.'

'Indien de oorlog slecht afloopt voor Oekraïne en de strijdkrachten van de Russen bijgevolg niet meer gebonden zijn in Oekraïne, zou het wel eens kunnen dat Poetin test of de NAVO afspraken even waterdicht zijn in de praktijk als op papier.'

'Als er daarnaast in Amerika binnenkort ook

nog eens een president aan de macht zou komen die niet langer geïnteresseerd is in Europa, staan we er alleen voor. Daar zijn wij niet op voorbereid. We hebben niet de tools om ons te verdedigen zonder de Amerikanen.'

Wat zouden bijgevolg de doelwitten zijn?

'Er zal nooit een directe grootscheepse invasie volgen. Dan spreken we van een Derde Wereldoorlog. Maar Rusland zou, net als in Oost-Oekraïne, de Russische etnische minderheden in Estland of Letland kunnen proberen te activeren. Als er op dat moment iemand in het Witte Huis zit die zegt: "Europa, los het zelf op!", dan moeten de Europese landen voor zichzelf beslissen of ze al dan niet steun zullen bieden aan Estland of Letland.'

'Als er in Amerika binnenkort een president aan de macht zou komen die niet langer geïnteresseerd is in Europa, staan we er alleen voor'

'De vraag is dan natuurlijk of alle Europese landen op dezelfde lijn zullen zitten, aangezien er nu ook al een kakofonie aan standpunten over de oorlog in Oekraïne heerst. Laat eenheid net cruciaal zijn om goed op te kunnen treden.'

Wat is het doel van Rusland in Europa?

'Poetin droomt er volgens mij van om dominant te worden in Europa. Hij vindt dat de rol van de dominerende kracht is weggelegd voor het grootste land op het Europese continent. Brussel zou nooit Moskou worden, maar in zo'n scenario zouden we voor ons buitenlands beleid voortdurend naar het Kremlin moeten kijken.'

Achter deze oorlog schuilt dus evenzeer een persoonlijk motief?

'De oorlog is begonnen vanwege een veiligheidskwestie: Poetin beschouwde Oekraïne – ten onrechte – als een bedreiging voor Rusland, wegens samenwerkingen met de NAVO. Daar moest

verandering in gebracht worden: hoe sneller, hoe beter.'

'In de herfst van 2021 rook Poetin het momentum: Merkel was weg, Macron was in verkiezingsmodus, de Brexit pijnigde Europa en Biden had een slechte beurt gemaakt in Afghanistan. Poetin rekende op een afwezige steun van het Westen. Dat én de duur van de oorlog heeft hij ietwat onderschat. Oekraïne zou binnen de drie dagen instorten... Die driedaagse oorlog duurt intussen twee jaar.'

'Ondertussen is de oorlog geëvolueerd naar een persoonlijk streven van Poetin naar een plaats in de geschiedenisboeken'

'Ondertussen is de oorlog geëvolueerd naar een persoonlijk streven van Poetin naar een plaats in de geschiedenisboeken. Sinds de oorlog vergelijkt hij zichzelf met Peter de Grote, maar die zocht toenadering tot Europa. Poetin verbreekt daarentegen de banden met ons.'

'Hij heeft de oorlog meer en meer nodig. Het loslaten van de controle op de maatschappij zou kunnen leiden tot een opstand tegen zijn regime. En dat Poetin niet op de massale bescherming van de veiligheidsdiensten kan rekenen, werd tijdens de opstand van Prigozjin in juni 2023 al duidelijk, toen die zich verscholen in hun burelen, in de plaats van op straat te komen. De veiligheidsstructuur is niet zo krachtig als die op dit moment lijkt, en dat beseft de president. Hij draait de kraan verder dicht, want als hij ze opendraait, begint het water te stromen.'

Mindshift

Het hoofd van de Poolse inlichtingendiensten Jacek Siewiera beweert dat Rusland de NAVO binnen 3 jaar zal binnenvallen. Nemen we de dreiging van Rusland nog steeds niet serieus?

'Ik geloof dat er nu een *mindshift* aan de gang is, dat merk je aan politici. Charles Michel (*voorzitter van de Europese Raad, red.*) spreekt nu on-

der andere over een Europese oorlogseconomie. Die taal was twee maanden geleden ondenkbaar. Ook bij premier Alexander De Croo en Ursula Von der Leyen (*voorzitter van de Europese Commissie, red.*) heb ik tijdens hun bezoek aan Kiev op 24 februari gezien dat de urgentie doordringt.'

Is een gevoel van urgentie dan voldoende?

'Natuurlijk heerst de vraag of urgentie in woorden omgezet kan worden in daden. Europa is niet één land, en investeren in defensie is duur en een project van langere termijn. Je kan rekenen op de markt voor de productie van wapens, maar je kan ook zelf ingrijpen. Dat is een keuze die nog niet gemaakt is.'

In welke mate zou zo'n verhoogde urgentie in Europa de wereld van jongeren beïnvloeden?

'Ik hoop dat het niet zo ver komt, maar bij een oorlog zullen de jongeren ons inderdaad moeten verdedigen. Op dit moment moeten ze niet vrezen voor een dienstplicht. Daarvoor is er gewoonweg geen infrastructuur.'

'Mijn hele carrière komt eigenlijk samen in de oorlog in Oekraïne'

'Maar in een oorlog zijn ook jongeren met unieke talenten nodig. De Oekraïners hebben bijvoorbeeld lassers nodig om beschermplaten op voertuigen te lassen. Ik heb veel collega's die zeggen dat ze geen waarde zouden hebben tijdens een oorlog, maar ook bij ons zou de media cruciaal zijn. Voor weerbaarheid heb je de hele samenleving nodig.'

Biden versus Trump**Kunnen de aankomende Amerikaanse verkiezingen op dat vlak voor een trendbreuk zorgen?**

'De Amerikaanse verkiezingen worden een *make or break* voor Oekraïne. Zonder Amerikaanse steun kan Oekraïne niet standhouden. Trump beweert dat hij alle hulp aan het land zou stoppen. Als dat gebeurt, beginnen de dominosteentjes om te vallen. Dan komt ook de Europese veiligheid in gevaar.'

'De Amerikaanse verkiezingen zijn daarom veel belangrijker voor onze toekomst dan de Belgische of de Europese. Bij ons is een radicale shift in de Europese verkiezingen minder waarschijnlijk.'

Wordt het thema van Europese veiligheid dan ook te weinig belicht bij ons?

'De oorlog in Oekraïne zou het belangrijkste campagnethema moeten zijn. Je kan over heel veel discussiëren: indexen, benzineprijzen, migranten... Maar eens onze veiligheid in het gedrang komt, is dat allemaal bijzaak.'

'Dat beseft bijna niemand. Sinds de Tweede

Wereldoorlog leven we in een vacuüm waarin we denken dat we onkwetsbaar zijn. Maar oorlog kan snel dichtbij komen.'

Pensioen**Na de Amerikaanse en Belgische verkiezingen, gaat u eind 2024 op pensioen. Hoe kijkt u terug op uw carrière?**

'Ik ben tevreden met wat ik heb kunnen doen, maar had een ander einde in gedachten. Lang dacht ik dat deze verkiezingen een mooi afsluitend hoogtepunt zouden zijn voor mij.'

'Ik had de illusie dat Poetin – zoals de grondwet dat voorschreef – ook in 2024 zou stoppen, dat we samen op pensioen zouden gaan. Maar daar heeft hij een stokje voor gestoken. Hij blijft, en heeft ervoor gezorgd dat ik niet meer naar Rusland kan.'

U sluit uw carrière af op een bijzonder moment.

'Het is erg jammer, maar mijn hele carrière komt eigenlijk samen in de oorlog in Oekraïne.'

Ik heb drie jaar in Rusland gewoond, de NAVO en Amerika op de voet gevolgd en was erbij toen de Oekraïners in 1991 stemden voor onafhankelijkheid. Het geopolitieke krachtspel dat ik tijdens mijn carrière heb gevolgd, komt samen in Oekraïne. Het resultaat had ik nooit gewenst, maar ik kan de oorlog door mijn carrière wel beter begrijpen.'

Gaan uw grote schoenen gevuld kunnen worden?

'Ik heb veel vertrouwen in mijn opvolging. Het is trouwens goed dat er nieuwe mensen met nieuwe inzichten in beeld komen. Ik ben overigens nog mee met sociale media, maar nu komt er Artificial Intelligence aan. Tijd voor verjonging.' ☺

WITSER LAURYSSSEN, PIETERJAN DOUCHY EN MAUD REEKMANS
BEELD: MAUD REEKMANS

NAVRAAG

JAN BALLIAUW

PUZZELARENBERG RETURNS

	0			1				
	0			1			0	
					1	1		1
	0	0			0	1		
			0	0				
0						1		
	1	0				0		
				1				1
		1				0		1

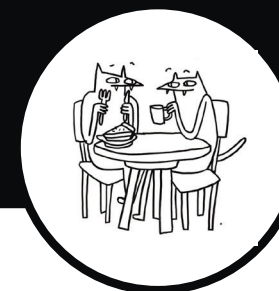
Binairo
 - Vul alle vakjes in met enen en nullen.
 - Iedere rij moet hetzelfde aantal enen en nullen bevatten.
 - Er mogen niet meer dan twee dezelfde cijfers naast elkaar staan.

		8		9		3		
					7	2	6	
1	3		8					7
							5	
						7		
8			5			6		4
		3	6	2				
9		7			8	1		
	4						3	

Binairo
 - Elke rij, elke kolom en elk vak vul je met de cijfers van 1 tot 9.
 - Elk cijfer mag slechts één keer gebruikt worden per rij, kolom of vak.

	1					2		
	1		2				3	3
	0			2	1	2		3
	2			2			2	
	0			2	3	3	1	2
	0		2		2		3	3
3		2	2	2	3	1		3
2	2	1	2	2		1		1
2	2			2				2
			2				2	3

Slitherlink
 Vindt de uitleg hier:

SJARELS CRYPTO

1.			6	3				2				
2.							4					
3.	1		6									
4.							3	3	5			
5.		4					5		6	6		5
6.		1	3	6				6				
7.	1	4	3		6							5
8.		1	4		6							5
9.					2	2					5	6
10.						5					1	
11.								4	4	3		

- OPGAVE**
1. Kom maar, leesteken!
 2. West-Vlaams geld
 3. Welke burger? Niet de bicky
 4. Vrouwelijke rails
 5. Leider van de checklist
 6. Weinig rrammen, waar wel...
 7. De blok nadert. Who you gonna call?
 8. Opvallende vuilbak
 9. Labeur met je vriend
 10. Zuipkar
 11. Elvenvriend

De oplossing van de crypto in 5008: 1. Toestel 2. Rechtbank 3. Topvrouw 4. Geschiedenis 5. Vederlicht 6. Haan 7. Adverteerder 8. Veto 9. Vinkenslag 10. Koffiemokken 11. Matroos 12. Barbaar 12. Kennisrek 13. Trompet

5 x een cinematicket

CINEMA
 ★
ZED

Stuur de oplossing naar crypto@veto.be tegen 7 april, de winnaars worden in de volgende Veto bekend gemaakt.

Winnaars van Veto 9: Cato Lenaerts, Owen Vermeulen, Lars Neiryck, Stinus Van Ouytsel, Roel Smeyers

KU Leugen zit ook op Twitter en Instagram! Vind jij jezelf ook zo onmenselijk grappig? Stuur je mopjes naar onze Facebookpagina of naar kuleugen@veto.be en wie weet blink jij binnenkort op onze pagina's.

Ben Weyts staat nog maar eens in z'n blootje

K3 LANCEERT EROTISCHE SINGLE 'BEEST'

BEN WEYTS: 'EINDELIJK ERKENNING'

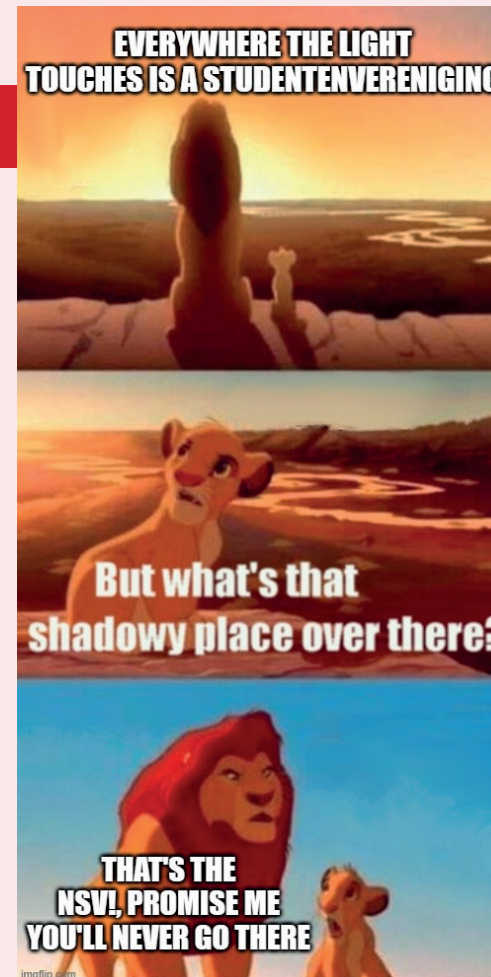

studenten bij mooi weer

Een portret van Arnold Appeltans tijdens zijn proces

En NSV! laat er geen gras over groeien...

colofon

- **Hoofdredacteur**
Kasper Nollet kasper@veto.be
- **Redactiesecretaris en v.u.**
Freya Caris freya@veto.be
- **Redacteur Onderwijs**
Simon Tibo simon@veto.be
- **Redacteur Student**
Anke Neys anke@veto.be
- **Redacteur Internationaal**
Lara Turgut lara@veto.be
- **Redacteur Cultuur**
Elias Fret elias@veto.be
- **Redacteur Illustratie en Cartoon**
Emilia Van Droogenbroeck emilia@veto.be
- **Redacteur Media & PR**
Robin Geukens robin@veto.be
- **Verantwoordelijke Navraag**
Maud Reekmans maud@veto.be
- **Verantwoordelijke TVeto**
Femke van Crombrugge femkevc@veto.be
- **Verantwoordelijke Groepsgevoel & welzijn**
Eva Coppens eva@veto.be
- **Verantwoordelijke Eindredactie**
Femke Beutels femkeb@veto.be
- **Verantwoordelijke Financiën**
Wolf France wolf@veto.be

Eindredactie Pieterjan 'Bucky wordt rector' Douchy, Simeon 'een enzame chemiestudent die een geheim laboratorium onder de 200G ontdekt' Duwel, Kimberly Vrancken, Anna Claes, Simon 'Mark de Maanman' Sterck, Fien Pauwels, Maud Reekmans, Femke Van Crombrugge, Robin Geukens, Elias 'Het koekjesmonster dat alle wafels van Luc Sels opeet - naar Wolf France' Fret, Lara Turgut, Anke Neys, Simon Tibo, Freya Caris, Kasper Nollet en Femke 'De Veteranen' Beutels
Vormgeving Freya Caris **Cover** Robin Geukens en Kato Redant (foto), Emilia van Droogenbroeck (illustratie) en Freya Caris (vormgeving)
Schrijvers Simon Tibo, Elias Fret, Kasper Nollet, Pieterjan Douchy, Marie Wagemans, Luna Lenaerts, Jorre Wyffels, Jesse Bruggemans, Bo Schurmans, Kato Redant, Simeon Duwel, Witser Laurysen, Freya Caris, Paul Diallo, Maud Reekmans, Witser Laurysen, Lara Turgut en Femke Beutels
Illustratoren Emilia Van Droogenbroeck, Mira Caris, Freya Caris, Sousanna 'Over de RV variarondjes' Zacharian, Cataline Loete, Gilles 'een superheldachtig personage rond een Veteraan' Dekelver
Fotografen Margot Baelemans, Sabine Mosman, Maud Reekmans, Radin Agheli, Kasper Nollet, Robin Geukens, Femke van Crombrugge, Zourab Moussaev, De Tijd en Het Nieuwsblad **Beeldpaginas** Margot Baelemans, Freya Caris en Emilia van Droogenbroeck **KU Leugen** Sousanna Zacharian, Simon Sterck, Luna Lenaerts en Pieterjan Douchy
Puzzels en Crypto Freya Caris en Kasper Nollet **Veto English** Catalina Loethe, Anna Claes, Lara Turgut en Femke Beutels

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Moest er een nieuwe Veto-strip komen, waarover zou je dan willen dat die gaat?'

KU LEUVEN

ONTDEK HET VERNIEUWDE
POSTGRADUAAT

CULTUREEL ERFGOED CULTUREEL ERFGOED CULTUREEL ERFGOED

TWEE NIEUWE TRACKS!

Publiek en maatschappij

Erfgoedwerker ben je voor een breed en divers publiek. Hoe ga je met deze verscheidenheid om? Op welke manieren is erfgoed een hefboom voor een duurzame samenleving? En hoe beantwoordt de sector de grote uitdagingen van onze tijd?

Digitale transformatie

Als erfgoedprofessional kan je niet om het digitale heen. Welke kansen biedt informatietechnologie? Hoe veranderen AI en datamodelen de sector? Kom dankzij deze unieke opleiding voorbereid aan de start van de digitale omwenteling!

KU LEUVEN

CONTINUE

Meer info? Scan de QR code of ga naar bit.ly/KULerfgoed